

Sygn. akt I ACa 514/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 sierpnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Hanna Nowicka de Poraj
Sędziowie:	SSA Barbara Górczanowska (spr.) SSA Jerzy Bess
Protokolant:	sekr.sądowy Marta Matys

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2016 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa J. K. (1)

przeciwko "Szkoła(...)" Sp. z o.o. w K.

o stwierdzenie nieważności ewentualnie o uchylenie uchwały wspólników

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 29 stycznia 2016 r. sygn. akt VII GC 161/15

1. oddala apelację;

2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 810 zł (osiemset dziesięć złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Jerzy Bess SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Barbara Górczanowska

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 31 sierpnia 2016 r.

Powód J. K. (1) domagał się stwierdzenia nieważności, ewentualnie uchylenie uchwały nr(...)Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki pod firmą Szkoła (...)Spółka z o.o. w K. podjętej w dniu 14 lipca 2015 r. w przedmiocie rozszerzenia Rady Założycieli Wyższej Szkoły (...)z siedzibą w K. o 5 nowych członków i ustalenia, że Rada Założycieli (...)z siedzibą w K. liczy 12 członków oraz w przedmiocie zobowiązania nowo powołanej rady Założycieli do dokonania na mocy § (...) pkt(...) statutu (...) Szkoły (...)w K. zmiany Statutu tej uczelni poprzez zmianę § (...) statutu

i nadanie mu nowego brzmienia – jako sprzecznej z art. 235 k.s.h., art. 238 k.s.h., art. 240 k.s.h. i art. 23 ust. 4 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym.

W odpowiedzi na pozew pozwana Szkoła (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. wnosila o oddalenie powództwa zarzucając, że wbrew stanowisku powoda zgromadzenie zostało zwołane w sposób prawidłowy, powołane przez powoda przepisy ustawy nie zostały naruszone.

Wyrokiem z dnia 29 stycznia 2016r. Sąd Okręgowy w Kielcach Wydział VII Gospodarczy stwierdził, że uchwała nr (...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki pod firmą Szkoła (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. podjęta w dniu 14 lipca 2015 roku w przedmiocie rozszerzenia Rady Założycieli Wyższej Szkoły (...) w K. o 5 (pięciu) nowych członków i ustalenia, że Rada Założycieli Wyższej Szkoły (...) z siedzibą w K. liczy 12 (dwunastu) członków oraz w przedmiocie zobowiązania nowo powołanej Rady Założycieli Wyższej Szkoły (...) w K. do dokonania na mocy § (...) pkt (...) statutu Wyższej Szkoły (...) w K. zmiany Statutu tej uczelni poprzez zmianę § (...) statutu tej uczelni i nadanie mu nowego brzmienia - jest nieważna; zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.377,00 zł tytułem kosztów procesu.

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące okoliczności faktyczne i motywy wskazane w uzasadnieniu:

W dniu 27 grudnia 2000 r. sporządzono protokół z Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki Szkoła (...) Sp. z o.o. w K., na którym podjęto uchwałę nr (...) w sprawie zmian w treści umowy spółki w zakresie § (...), § (...) ust. (...), § (...) ust. (...) i (...), § (...), (...). Ponadto uchwałę nr (...) w sprawie tekstu jednolitego umowy spółki. W dniu 8 czerwca 2015r. został uchwalony statut Wyższej Szkoły (...) w K.. Zgodnie z § (...) statutu organami kolejalnymi uczelni są rada założycieli, senat, a organami jednoosobowymi są rektor, kanclerz, dziekan. Z kolei § (...) stanowił, iż w skład rady założycieli wchodzi osoby będące w dniu 27 grudnia 2000 r. udziałowcami spółki Szkoła (...) Sp. z o.o. w K. tj. M. C., R. D. (1), K. G. (1), J. K. (1), Z. M. (1), J. R. (1) i J. W. (1), a § (...) statutu stanowił o kompetencjach rady założycieli, do których należało między innymi nadawanie statutu uczelni. W dniu 26 czerwca 2015 r. zarząd pozwanej Spółki wystosował zawiadomienie o zwołaniu nadzwyczajnego walnego zgromadzenia wspólników, wskazując na przepisy art. 232 k.s.h. art. 234 §1 k.s.h. art. 235 §1 k.s.h. oraz art. 238 §1 k.s.h. Wskazano, iż nadzwyczajne walne zgromadzenie wspólników odbędzie się w dniu 14 lipca 2015 r. i podano porządek obrad. W dniu 14 lipca 2015r. odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie wspólników spółki pod firmą Szkoła (...) Sp. z o.o. w K., na którym uchwałą porządkową nr (...) przewodniczącym nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników został R. M.. Kolejno uchwałami porządkowymi nr (...). Nadzwyczajne walne zgromadzenie głosowało w przedmiocie przyjęcia do komisji skrutacyjnej D. D., K. O., D. Ł.. Następnie uchwałami (...) nadzwyczajne walne zgromadzenie głosowało w przedmiocie zmiany § (...) i (...) ust. (...) umowy spółki. Uchwałą nr (...) rozszerzono skład Rady Założycieli Wyższej Szkoły (...) z siedzibą w K. o 5 nowych członków i podjęto ustalenia, że (...) Założycieli Wyższej Szkoły Handlowej z siedzibą w K. liczy 12 członków oraz w przedmiocie zobowiązania nowo powołanej Rady Założycieli do dokonania na mocy § (...) pkt (...) zmiany statutu Wyższej Szkoły Handlowej im. (...) w K. poprzez zmianę §5 statutu i nadanie mu nowego brzmienia. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie postanowiło w punkcie pierwszym rozszerzyć Radę Założycieli Wyższej Szkoły (...) w K. o 5 nowych członków i ustaliło, że (...) Założycieli liczyć będzie 12 członków. Ponadto w punkcie 2 zobowiązano nowo powstałą Radę Założycieli do dokonania na mocy § (...) pkt (...) statutu zmiany statutu tej uczelni poprzez zmianę §5 i nadanie mu nowego brzmienia. Za powyższą uchwałą oddano 476 głosów, przeciw 474 głosy, przy założeniu, że w głosowaniu uczestniczyło 950 udziałów. W związku z podjęciem takiej treści uchwały nr (...) wspólnicy J. K. (1), J. W. (1), J. R. (1), M. C. oświadczyli, że głosowali przeciw uchwale i zgłaszają sprzeciw wobec niej. Następnie Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło obrady nad uchwałami nr (...) w przedmiocie wyboru nowych członków Rady Założycieli w osobach: G. O., P. M., W. M., K. D., T. D.. Wobec wszystkich powód oświadczył, że głosował przeciw i zgłosił sprzeciw wobec podjętej uchwały.

Sąd Okręgowy podał następnie, że uchwałą nr (...) Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło uchwałę w przedmiocie zobowiązania Przewodniczącego Rady Założycieli Wyższej Szkoły (...) w K. do przedłożenia Rektorowi tej uczelni odpisów uchwał o zmianie statutu tej uczelni w terminie 3 dni wraz z zobowiązaniem Rektora do bezzwłocznego, ale nie później niż w terminie 7 dni od dnia przedstawienia uchwały Rady Założycieli uczelni o zmianie

statutu uczelni, notarialnego ustalenia jednolitego tekstu statutu. W związku z powyższym powód J. K. (1), J. W. (1), M. C. oświadczyli, że głosowali przeciw uchwale i zgłosili sprzeciw wobec jej podjęcia. W dniu 14 lipca 2015 r. został sporządzony protokół z przebiegu zebrania Rady Założycieli Wyższej Szkoły (...). Z. M. (2) złożył wniosek o głosowanie dotyczące uchwały w sprawie przeprowadzenia zmiany(...)statutu. Za uchwałą opowiedziało się 7 członków. M. C., J. R. (1), J. W. (2), K. G. (1) i J. K. (1) obecni na zgromadzeniu nie wzięli udziału w głosowaniu.

Sąd następnie podał, że pismem z dnia 30 lipca 2015 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego poinformowało Szkołę (...) Sp. z o.o. w K., iż zgodnie z danymi w KRS współnikami spółki są Z. M. (1), R. D. (1), J. R. (1), M. C. i J. W. (1). Z aktu notarialnego Rep. (...) wynika, że w dniu 8 czerwca 2015 r. przed notariuszem stawili się członkowie rady Nadzorczej Uczelni, a za zmianami statutu głosowało 7 członków Rady. Wobec powyższego Ministerstwo zwróciło się z prośbą o przesłanie informacji, kto brał udział w tym głosowaniu. Ponadto Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego poinformowało, iż rozszerzenie Rady Założycieli możliwe jest jedynie przez zmianę zapisów statutu określających jej skład. Do wyłącznej kompetencji Rady Założycieli należy dokonywanie zmian w Statucie (...), a więc tylko Rada Założycieli może zmienić Statut uczelni. Wobec powyższego nie jest możliwe, aby zmiany te były dokonywane przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników Spółki Szkoła (...) Sp. z o.o. w K.. W odpowiedzi na powyższe pismo, pismem z dnia 10 sierpnia 2015r. pozwana spółka poinformowała, że w dniu 14 lipca 2015r. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, w trakcie którego pozwana spółka jako Założyciel (...) podjęła uchwałę zobowiązującą Radę Założycieli do zmiany §5 statutu i podjęła decyzję co do wyboru 5 nowych członków Rady Założycieli pod kątem zmienionego §(...) Statutu (...). Zatem należy stwierdzić, że powyższa uchwała i zmiana statutu została podjęta zgodnie z prawem. Należy zatem wnioskować, że skoro statut (...) nie uwzględniał zapisów dotyczących wymaganej większości czy wymaganej ilości członków biorących udział w głosowaniu, uchwała, za którą głosowało dwóch spośród członków Rady Założycieli przy obecności wszystkich dotychczasowych członków, a pięciu pozostałych obecnych w toku tego posiedzenia nie zajęło żadnego stanowiska, wobec czego uchwała została powzięta skutecznie. W dniu 3 września 2015r. został sporządzony protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki Szkoła (...) Sp. z o.o. w K.. Wspólnik spółki J. K. zgłosił swój sprzeciw co do prawidłowości zwołania zgromadzenia gdyż nie zostało zwołane przez aktualny zarząd oraz współnik P. W. (1) nie został prawidłowo zawiadomiony. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło uchwały nr (...)w przedmiocie odwołania członków zarządu, oraz (...)w przedmiocie ustalenia wynagrodzenia rady Nadzorczej Spółki. Wnioskiem o zmianę danych podmiotu w rejestrze przedsiębiorców złożonego w dniu 14 września 2015r. pozwana spółka zmieniła dane w KRS poprzez wskazanie zarządu jednoosobowego w osobie G. O.. Pismem z dnia 21 grudnia Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego poinformował Szkołę (...) Sp. z o.o. w K. o nieważności uchwały nr (...).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz zeznań świadków: J. R. (1), Z. M. (1), R. D. (1), J. W. (1), M. C., J. K. (1), G. O.. Według Sądu Okręgowego zaistniały podstawy do stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały nr(...)gdyż powód wykazał zasadność wniesionych powództw.

Powołując się na przepis art. 235 §1 k.s.h. Sąd Okręgowy wskazał, że Zgromadzenie Wspólników zwoływane jest przez zarząd jako organ spółki. Podejmuje on w tej sprawie uchwałę na zasadach ogólnych. Niedopuszczalne jest natomiast zwołanie zgromadzenia przez niektórych tylko członków zarządu (np. przez prezesa zarządu) bądź pominięcie niektórych członków zarządu przy podejmowaniu uchwały w tej sprawie. Wszyscy członkowie zarządu powinni być prawidłowo zawiadomieni o dacie i porządku posiedzenia zarządu mającego podjąć uchwałę w sprawie zwołania zgromadzenia. Jeżeli zgromadzenie zwołuje organ spółki, stosowna decyzja powinna zapaść w formie uchwały podejmowanej większością głosów wymaganą dla uchwał tegoż organu. Wykonaniem decyzji o zwołaniu zgromadzenia nie musi natomiast być obciążony cały organ. W szczególności, w przypadku zarządu wystarczające będzie tu działanie nawet jednego członka, niezależnie od istniejącego systemu reprezentacji - zwołanie zgromadzenia nie jest bowiem sprawą z zakresu reprezentowania spółki, lecz z zakresu prowadzenia jej spraw. Odnosząc się z kolei do art. 240 k.s.h. Sąd Okręgowy podkreślił, że wadliwość zwołania zgromadzenia wspólników może mieć wpływ na prawidłowości podejmowanych na mim uchwał poza przypadkiem gdy na zgromadzeniu argumentowany jest

cały kapitał zakładowy, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego odbywania zgromadzenia lub wniesienia poszczególnych spraw do porządku obrad.

Sąd pierwszej instancji podał, że Wyższa Szkoła Handlowa jest uczelnią niepubliczną działającą na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005r. prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U.2012.572). Jej założycielem, zgodnie z §(...) ust. (...) statutu jest Spółka Szkoła (...)Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K.. Zgodnie z art. 24 ust. 3 powołanej ustawy Założyciel uczelni niepublicznej może podejmować decyzje dotyczące uczelni tylko w przypadkach określonych przez statut. Założyciel, mając uprawnienie do nadania pierwszego statutu, może przyznać sobie w statucie określone prerogatywy - uprawnienia do wydawania decyzji w sprawach dotyczących założonej przez siebie uczelni. Z chwilą uzyskania przez uczelnię osobowości prawnej uniezależnia się ona od swojego założyciela, który ma tylko takie uprawnienia, jakie określone są w statucie uczelni. Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego Sąd wskazał, iż jest to analogiczna sytuacja do sytuacji fundatora fundacji, który mając uprawnienie do nadania pierwszego statutu fundacji, może przyznać sobie w statucie określone uprawnienia do dokonywania zmian w statucie. W uchwale z dnia 12 kwietnia 2007r. Sąd Najwyższy w sprawie III CZP 26/07, LEX Nr 23109 wyraził pogląd, że jeżeli statut fundacji dopuszcza jego zmianę, nie jest wykluczona zmiana tych postanowień, które zgodne są z oświadczeniem woli o ustanowieniu fundacji i dotyczą wymagań innych niż określone w art. 3 ust 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (tekst jedn. Dz. U. z 1991 r, Nr 46, poz. 203 z póź.. zm.). W literaturze i orzecznictwie podkreśla się, że od momentu zarejestrowania fundacji i po uzyskaniu przez nią osobowości prawnej fundacja staje się niezależną od woli fundatora osobą prawną, która działa tylko na podstawie ustawy i statutu. (por. również uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2000 r., III CZP 42/00, OSNC 2001, nr 5, poz. 67, oraz uchwałę Sadu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2000r. III CZP 9/00, OSNC 2000, nr 9, poz. 153). Z powyższego Sąd pierwszej instancji wyprowadził wniosek, że w sytuacji gdy założyciel uczelni ustalając jej statut nie zastrzeże dla siebie prawa do jego zmiany, brak jest wobec tego podstaw prawnych do uznania, że może on skutecznie dokonywać zmian w statucie uczelni. Sąd stwierdził, że skoro Założyciel uczelni ustalając jej statut nie zastrzegł dla siebie prawa do jego zmiany, to jego rola jako założyciela kończy się w zasadzie po zarejestrowaniu uczelni i uzyskaniu przez nią osobowości prawnej. Sąd podkreślił, że 2012r. został przyjęty przez Założyciela Statut Wyższej Szkoły (...), ustanawiający organ kolegialny uczelni Radę Założycieli, który miał składać się z udziałowców Spółki Szkoła (...) w K.. Według postanowienia §(...) ust. (...) Statutu, Rada Założycieli uzyskała zatem kompetencje w zakresie nadawania uczelni Wyższej Szkoły Handlowej (...). W dniu 8 czerwca 2015r. Rada Założycieli Wyższej Szkoły (...)w K. dokonała zmiany Statutu i przyjęła tekst jednolity zapisany w formie aktu notarialnego, ustalając w §(...) iż Rada Założycieli składać się będzie z 7 członków: M. C., R. D. (1), K. G. (1), J. K. (1), Z. M. (1), J. R. (1) i J. W. (1). Natomiast Statut (...) w §(...) określał kompetencje Rady Założycieli. W (...) ust. (...) Statut stanowił, iż do kompetencji Rady Założycieli należy nadawanie uczelni Statutu. Ponadto na według art. 24 § 3 wyżej cytowanej ustawy prawo o szkolnictwie wyższym założyciel nie miał uprawnień do dokonania zmian w statucie uczelni. W tych okolicznościach Sąd Okręgowy stwierdził, iż dokonane zmiany zaskarżoną uchwałą nr (...)z dnia 14 lipca 2015r. są sprzeczne z postanowieniami §(...) ust. (...) Statutu uczelni (...), gdyż kompetencje do nadania i zmiany Statutu zostały przez Założyciela przekazane właśnie na rzecz Rady Założycieli.

Odwołując się do zeznań świadków Sąd pierwszej instancji wskazał, że skład zarządu pozwanej był trzyosobowy i składał się ze współników R., M. i D.. Obecnie jak zeznał świadek R., już nie pełni on żadnej funkcji, gdyż powołano jednoosobowy zarząd pozwanej w osobie G. O.. Wcześniej rezygnację złożył M., a zawiadomienie o zwołaniu zgromadzenia wystosował członek zarządu. Zgodnie z zeznaniami J. W. (1), który sprawuje funkcję Rektora rozszerzenie Rady Założycieli o 5 osób miało na celu zmianę statutu. Była to chęć przejęcia Rady Założycieli przez dwóch członków Z. M. i R. D.. Poprzednia (...) Założycieli liczyła 7 osób, od 9 lutego w to miejsce powstał organ kolegialny, co dawało udziałowcom przewagę głosów nad pozostałymi. W dniu 8 czerwca 2015 r. (...) Założycieli (...) dokonała zmiany statutu i w formie aktu notarialnego przyjęto i ustalono, że (...) Założycieli liczy 7 osób, do których należeli M. C., K. G., J. K., J. R., J. W., R. D., Z. M.. Świadek wskazał, że swoje udziały przekazał synowi P. W. (2). J. W. (1) zeznał, że popiera stanowisko współnika, który zaskarżył uchwałę, gdyż nawet samo Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nakazało ich usunięcie. Świadek M. C. zeznał, że był członkiem Rady Założycieli, w której w skład wchodziło 7 członków. Świadek nie pamiętał przebiegu całego zgromadzenia współników spółki, ale wskazał, iż sporna uchwała została przegłosowana różnicą dwóch głosów. Zaskarżona Uchwała została podjęta niezgodnie z

prawem, gdyż zgodnie ze statutem uczelni mogła ją zmienić tylko Rada Założycieli. Wspólnik spółki J. K. wskazał, iż od 2012r. był członkiem Rady Założycieli, która w poprzednim składzie funkcjonowała do 8 czerwca 2015r. Pięciu nowych członków Rady Założycieli to dwie rodziny wspólników M. i D.. Wspólnik J. K. (1) nie przypominał sobie, aby ktokolwiek uzasadniał potrzebę rozszerzenia Rady Założycieli. Głosowanie odbywało się w atmosferze sporu, a uchwała została podjęta różnicą dwóch głosów. Sąd Okręgowy uznał, że w świetle zgromadzonego materiału dowodowego powyższe zeznania świadków J. W. (1), M. C., J. R. (1) oraz wyjaśnienia wspólnika J. K. (1) zasługiwały na danie im przymiotu wiarygodności. Zeznania pozostałych świadków przesłuchanych w sprawie jak i wyjaśnienia zarządu pozwanej spółki w osobie G. O. nie mogą zmienić ustaleń stanu faktycznego i poczynionych rozważań oraz oceny prawnej dokonanej przez Sąd Okręgowy.

Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał art. 235 k.s.h, w zw. z art. 238 k.s.h., w zw. z art. 240 k.s.h. w zw. z art. 23 ust. 4 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i (...) Statutu (...). O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 §1 i §3 k.p.c. w związku z § 11 ust. 1 pkt. 21 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461) i art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U.2014.1628) oraz art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025).

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła pozwana Spółka Szkoła(...)Spółka z o. o. w K., która w apelacji zarzuciła:

I. Naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia tj.:

1) art. 217 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. i art. 232 k.p.c. w wyniku wadliwej oceny faktów, skutkiem czego fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, zgłoszone w toku postępowania zostały ocenione jako nieistotne, zaś faktem nieistotnym dla ustaleń materialnoprawnych sąd nadał podstawowe znaczenie opierając na nich rozstrzygnięcie;

2) art. 233 § 1 k.p.c. w wyniku:

a) dla pierwszego z rozumień tego przepisu poprzez nadanie waloru mocy i wartości dowodowej, dowodom stanowiącym, iż nieważność zaskarżonej uchwały (...) Spółki Szkoła (...) i marketingu oparta jest na fakcie, że skarżona uchwała zmieniała statut (...), co prowadziło do wydania zaskarżonego orzeczenia, choć wszechstronna analiza całokształtu materiału dowodowego nie pozwalała na ustalenie takiego skutku, a w konsekwencji prowadziła do orzeczenia odmiennego,

b) dla drugiego rozumienia tego przepisu, odsyłającego jego rozumienie do ustaleń faktycznych ustalenie, że:

- Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników nie było uprawnione do podjęcia uchwały nr (...), choć (...) jest uprawnione do podejmowania uchwał w granicach określonych porządkiem obrad, a sąd w uzasadnieniu wyroku nie podaje żadnego argumentu przeciwnego, prowadzącego do odparcia takiej tezy,

- Uchwała (...) skutkowałą zmianą statutu Wyższej Szkoły (...), do czego założyciel nie ma prawa, choć ani materiał dowodowy, ani tym bardziej treść skarżonej uchwały nie pozwala na takie ustalenie;

oraz uchylene się od ustalenia, że:

- z treści uchwały wynika jasno, że zmiana statutu pozostawiona jest Radzie Założycieli, zgodnie z postanowieniami statutu (...) w K.;

- (...) jedynie zobowiązuje Radę Założycieli (...) w K. do podjęcia takiej uchwały;

- (...) w K. posiada osobowość prawną odrębną od osobowości prawnej Szkoły (...)Sp. z o.o. a tym samym zmiana statutu w stanie prawnym z dnia 14 lipca 2015 roku należała do organu tej osoby prawnej;

- wybór 5 nowych członków nie był skuteczny do momentu podjęcia uchwały przez Radę Założycieli (...) i wchodził w życie dopiero z chwilą podjęcia przez Radę Założycieli (...) uchwały o zmianie statutu;

- przyjęcie pisma Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego jako prejudykatu w przedmiotowej sprawie, choć nie ma ono takiego charakteru, a nadto odnosiło się do uchwały Rady Założycieli a nie uchwały Spółki;

- w konsekwencji ustalenie w sposób prowadzący do błędności orzeczenia, że uchwała nr (...) nie była uchwałą kierunkową dla Rady Założycieli (...)

wskazującą oczekiwaną przez założyciela zmianę statutu, ale uchwała zmieniająca statutu (...) w K..

3) art. 316 § 1 k.p.c. w wyniku naruszenia zasady aktualności orzeczenia poprzez wydanie orzeczenia w oparciu o inny stan sprawy aniżeli istniejący w dacie zamknięcia rozprawy.

II. Naruszenie przepisu postępowania, które ma wpływ na możliwość kontroli instancyjnej a to art. 238 § 2 k.p.c. w wyniku sporządzenia uzasadnienia, które oceniane racjonalnie nie odnosi się do istoty stanu faktycznego w sprawie, cechuje się wewnętrzną sprzecznością, a w zakresie przyjętej podstawy prawnej w miejsce przywołanych art. 252 k.s.h. lub ewentualnie 249 k.s.h. posługuje się przepisami nieadekwatnymi do rozstrzygnięcia tj. art. 235 k.s.h. w zw. z art. 238 k.s.h. w zw. z art. 240 k.s.h. w zw. z art. 23 ust. 4 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym.

III. Naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 23 ust. 4 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym w drodze przywołania w uzasadnieniu (zastosowania?) przepisu nieistniejącego.

Wskazując na powyższe zarzuty strona pozwana wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów postępowania procesowego według norm przepisanych także za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej Spółki nie znajduje uzasadnionych podstaw pomimo częściowej trafności niektórych zarzutów. Jednakże w ocenie Sądu Apelacyjnego podniesione przez skarżącą zarzuty naruszenia prawa procesowego nie stanowią podstawy do uwzględnienia wniosków apelacji. Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu naruszenia art. 238 § 2 k.p.c. należy stwierdzić, że jest to zarzut całkowicie chybiony i niezrozumiały. Wskazany przepis dotyczy sporządzania protokołu z postępowania przed sędzią wyznaczonym lub sądem wezwanym i odmowy lub niemożności złożenia pod nim podpisu i nie ma on w niniejszej sprawie zastosowania. Można domniemywać na podstawie treści zarzutu, że apelujący miał na uwadze przepis art. 328 § 2 k.p.c., określający, jakie elementy sąd jest zobowiązany ująć w uzasadnieniu wyroku. Powinno ono zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Braki mogą dotyczyć zarówno podstawy faktycznej, jak i prawnej. Stwierdzić należy, iż obraza art. 328 § 2 k.p.c. może być skutecznym zarzutem apelacji tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie posiada wszystkich koniecznych elementów, bądź zawiera tak kardynalne braki, które uniemożliwiają kontrolę instancyjną. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z 7 lutego 2001 r. sygn. akt V CKN 606/00, naruszenie przepisu, określającego wymagania, jakim winno odpowiadać uzasadnienie wyroku sądu (art. 328 § 2 k.p.c.), może być ocenione jako mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy w sytuacjach tylko wyjątkowych, do których zaliczyć można takie, w których braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej (Lex nr 53116). Sytuacja taka w sprawie nie zachodzi, gdyż treść uzasadnienia pozwala na odczytanie sfery motywacyjnej orzeczenia i poddanie go kontroli instancyjnej. Mimo powyższej oceny nie można odmówić racji skarżącemu, iż uzasadnienie zaskarżonego wyroku jest chaotyczne i niespójne a ustalenia mieszają się z wnioskami, zaś brak precyzyjności (czytelności) stanowiska w zakresie przyczyn uwzględnienia powództwa i zastosowanej podstawy prawnej stanowi jego poważną wadę, która nie powinna mieć miejsca. Pomimo uzasadnionej krytyki uzasadnienia, nie daje ona podstaw do jego

całkowitej dyskwalifikacji. Można bowiem dopatrzeć się w nim wszystkich elementów konstrukcyjnych uzasadnienia wymaganych wskazanym wyżej przepisem, a opisane okoliczności niewątpliwie stanowiły podstawę oceny sądu. Co do podstawy prawnej wyroku, to nawet błędne czy niepełne jej wskazanie, także nie decyduje o niemożności poddania zaskarżonego wyroku kontroli instancyjnej. Należy bowiem podkreślić, że Sąd Apelacyjny jako Sąd meriti rozpoznaje sprawę, a powinność ta - zgodnie z wymogami art. 378 § 1 k.p.c. - w granicach apelacji oznacza nie tylko nakaz wzięcia pod uwagę, rozważenia i oceny wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów, ale także - co wynika z rozpoznanego charakteru postępowania apelacyjnego - obowiązek dokonania własnych ustaleń i poddania je ocenie pod kątem zastosowania prawa materialnego (wyrok SN z dnia 12 grudnia 2012 r., III CSK 48/12, LEX nr 1293776). Skoro zatem uzasadnienie wyroku poddaje się kontroli instancyjnej, przedstawiony zarzut nie może być uznany za skuteczny.

Nie można także podzielić zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Aby zarzucić skutecznie naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. skarżący powinien wskazać, jaki konkretnie dowód mający istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy sąd uznał za wiarygodny i mający moc dowodową albo za niewiarygodny i niemający mocy dowodowej, i w czym przy tej ocenie przejawia się naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów (por. wyrok SN z 18 stycznia 2002 r. sygn. I CKN 132/01, Lex nr 53144). Kwestionowanie dokonanej przez sąd oceny dowodów nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej oceny materiału dowodowego (por. postan. SN z 10 stycznia 2002 r. sygn. II CKN 572/99, Lex nr 53136). Zarzuty apelacji w tym zakresie prowadzą się w istocie do kwestionowania wniosków, jakie Sąd pierwszej instancji wyprowadził z ustalonych faktów, opartego jedynie na odmiennej ich interpretacji. Przede wszystkim apelujący kwestionuje przyjęcie przez Sąd pierwszej instancji, że zaskarżona uchwała nr(...)skutkowałą zmianą statutu Wyższej Szkoły (...), chociaż zdaniem pozwanej Spółki takiego skutku przypisać jej nie można bowiem jedynie zobowiązywała Radę Założycieli (...) w K. do podjęcia takiej uchwały. Zarzut ten jednak, zdaniem Sądu Apelacyjnego wykracza poza ramy naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., bowiem dotyczy w istocie interpretacji treści uchwały oraz postanowień statutu Wyższej Szkoły (...)w K..

W ocenie Sądu Apelacyjnego interpretacja dokonana przez Sąd pierwszej instancji jest prawidłowa. Należy bowiem podkreślić, że nadawanie statutu uczelni, której pozwana Spółka jest założycielem, należy do rady założycieli, co określa § 6 pkt 1 statutu. Postanowienie to wprawdzie nie odnosi się do zmian statutu, ale ponieważ uprawnienie w tej kwestii nie zostało wyraźnie przekazane innemu organowi (założycielowi), niewątpliwym jest, że uprawnionym do dokonywania zmian statutu także jest rada założycieli. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że na mocy art. 24 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U.2012.572 j.t.) założyciel ma uprawnienie do nadania pierwszego statutu (ust. 1), może więc przyznać sobie w statucie określone prerogatywy – uprawnienia do wydawania decyzji w sprawach dotyczących założonej przez siebie uczelni, np. w zakresie określonych zmian statutu lub wydawania wiążących poleceń organom uczelni. Jeśli jednak tego nie uczyni, ma tylko takie uprawnienia, jakie określone są w statucie uczelni; z chwilą bowiem uzyskania przez uczelnię osobowości prawnej uniezależnia się ona od swojego założyciela. Skoro zatem założyciel, jakim jest pozwana Spółka, nie posiada określonych wyraźnie statutem uprawnień w kwestii zmian tego statutu, nie może uzurpować sobie do tego prawa, co trafnie zauważył Sąd Okręgowy. Strona pozwana zresztą braku po swojej stronie takiego uprawnienia w zasadzie nie kwestionowała skoro twierdziła, że zaskarżona uchwała nie stanowi o zmianie statutu ale jedynie zobowiązuje radę założycieli do takiej zmiany stanowiąc „uchwałę kierunkową”. O jedynie nakreśleniu „kierunku” nie może być jednak mowy, bowiem uchwała zawiera jednoznaczny tekst zmian, jakie rada miałaby wprowadzić do statutu. Rola rady założycieli miałaby się sprowadzać jedynie do aktu formalnej akceptacji nakazów założyciela.

Odnosząc się do poruszanej w apelacji kwestii osobowości prawnej uczelni, należy wskazać na przepis art. 12 cytowanej ustawy o szkolnictwie wyższym, zgodnie z którym uczelnia ma osobowość prawną. Jednak w przypadku uczelni niepublicznej, zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy uzyskują one osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru uczelni niepublicznych, co jest zarazem zgodne z dyspozycją art. 37 § 1 k.c. Nie było w sporze kwestionowane, a potwierdziła to korespondencja z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, że Wyższa Szkoła (...)w K. jest wpisana do odpowiedniego rejestru i podlega kontroli Ministra, ma zatem osobowość prawną.

Jak wynika z ustaleń Sądu pierwszej instancji, postanowienie zawarte w § 5 statutu (...) określa zarówno liczebność, jak i skład rady założycieli. Stwierdza bowiem wyraźnie, że w skład rady założycieli wchodzi osoby będące w dniu 27 grudnia 2000 r. udziałowcami spółki Szkoła(...)Sp. z o.o. w K. tj. M. C., R. D. (1), K. G. (1), J. K. (1), Z. M. (1), J. R. (1) i J. W. (1). Nie było zatem możliwości dokonania zmian w liczebności jak i składzie rady założycieli bez uprzedniej zmiany statutu. Dopiero po zmianie statutu przez uprawnioną do tego radę założycieli istniała możliwość dokonania wyboru nowych członków. Tymczasem zaskarżoną uchwałą nr (...)rozszerzono skład Rady Założycieli Wyższej Szkoły (...)z siedzibą w K. o 5 nowych członków i podjęto ustalenia, że (...) Założycieli Wyższej Szkoły (...)liczy 12 członków oraz zobowiązano nowo powołaną Radę Założycieli do dokonania na mocy § (...) pkt (...) zmiany statutu Wyższej Szkoły (...)w K. poprzez zmianę §(...) statutu i nadanie mu nowego brzmienia. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie postanowiło w punkcie pierwszym rozszerzyć Radę Założycieli Wyższej Szkoły (...)w K. o 5 nowych członków i ustaliło, że (...) Założycieli liczyć będzie 12 członków. Ponadto w punkcie 2 zobowiązano nowo powstałą Radę Założycieli do dokonania na mocy § (...) pkt (...) statutu zmiany statutu tej uczelni poprzez zmianę § (...) i nadanie mu nowego brzmienia o podanej treści. Zatem wbrew twierdzeniom pozwanej Spółki, zaskarżona uchwała ingerowała w treść statutu wprowadzając do niego zmiany dotyczące liczebności rady założycieli – zwiększając ich liczbę z pięciu do dwunastu członków. Ponadto zobowiązywała radę założycieli, w już zwiększonym składzie, do wprowadzenia tej zmiany do statutu uczelni i dokonania dalszych zmian. Zatem zaskarżona uchwała założyciela naruszając statut uczelni równocześnie naruszała przepis art. 24 ust. 3 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym. Przepis ten stanowi bowiem, że założyciel uczelni niepublicznej może podejmować decyzje dotyczące uczelni tylko w przypadkach określonych przez jej statut. Jeśli uchwała założyciela wykracza poza uprawnienia określone statutem Wyższej Szkoły (...)w K. (zdaje się że Sąd Okręgowy błędnie utożsamia go ze statutem pozwanej Spółki), narusza ograniczenia zawarte w art. 24 ust. 3 cytowanej ustawy. Na marginesie tylko należy zauważyć, że przepis ten został w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku omówiony, jakkolwiek istotnie w końcowej jego części wskazano na art. 23 ust. 4 ustawy. Nie ma jednak podstaw by przyjmować, że nie jest to nic innego jak tylko oczywista omyłka Sądu, podobna do tej, jaką popełnił pełnomocnik apelującego, zarzucając naruszenie art. 238 § 2 k.p.c. zamiast art. 328 § 2 k.p.c., na co wskazywałaby treść i rozwinięcie zarzutu. W tych okolicznościach zarzut rozpoznania sprawy na podstawie nieistniejącego przepisu w kontekście art. 316 § 1 k.p.c., jest chybiony. W rzeczywistości bowiem taka sytuacja nie wystąpiła.

Reasumując powyższe należy stwierdzić, że zaskarżona uchwała nr (...)narusza normę art. 24 ust. 3 wymienionej wyżej ustawy, zatem w niniejszej sprawie zastosowanie znajdzie niewskazany przez Sąd pierwszej instancji przepis art. 252 k.s.h., który odnosi się do innej sytuacji niż uregulowane w art. 249 k.s.h. Nota bene tej podstawy także Sąd Okręgowy nie wskazał w uzasadnieniu, co jest objęte istotnym zarzutem apelacji. Powołany przepis art. 252 k.s.h. dotyczy tych wszystkich przypadków, w których ma miejsce naruszenie przepisów ustawy, zarówno bezwzględnie obowiązujących, jak i dyspozytywnych, które nie zostały zmienione wolą stron (tak S. Sołtysiński, Skutki naruszenia norm względnie wiążących polemicznie, PPH 2011, nr 6, s. 51 i n.; A. Szlęzak, Sprzeczność z normą dyspozytywną to jednak sprzeczność z prawem - polemika, PPH 2011, nr 7, s. 45 i n.; wyrok SN z dnia 19 grudnia 2013 r., II CSK 176/13, LEX nr 1433564). Naruszenie przepisów ustawowych wiąże się z nieważnością uchwały, a nie koniecznością jej uchylenia, a rozstrzygając o stwierdzeniu nieważności, Sąd potwierdza jedynie określone okoliczności, które już zaistniały.

Niezależnie od powyższego należy odnieść się także do stanowiska Sądu pierwszej instancji przyjmującego, iż zaskarżona uchwała posiada także wadę formalną. Ze stanowiskiem tym należy się zgodzić o tyle, że trafnie podnosi się wadliwość zwołania Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników w dniu 14 lipca 2015 roku. Powołując się na przepis art. 235 §1 k.s.h. Sąd Okręgowy wskazał, że Zgromadzenie Wspólników zwoływane jest przez zarząd jako organ spółki. Podejmuje on w tej sprawie uchwałę na zasadach ogólnych. Niedopuszczalne jest natomiast zwołanie zgromadzenia przez niektórych tylko członków zarządu (np. przez prezesa zarządu) bądź pominięcie niektórych członków zarządu przy podejmowaniu uchwały w tej sprawie. Wszyscy członkowie zarządu powinni być prawidłowo zawiadomieni o dacie i porządku posiedzenia zarządu mającego podjąć uchwałę w sprawie zwołania zgromadzenia. Ze stanowiskiem przedstawionym powyżej należy się zgodzić. Nie ulega bowiem wątpliwości, co także podnosi apelujący, że zwoływanie zgromadzeń spółników nie należy do czynności reprezentacyjnych, ale do czynności z zakresu prowadzenia spraw (tak również SN w wyroku z dnia 26 marca 2014 r., V CSK 220/13, LEX nr 1478717). W związku z powyższym nie mają tu zastosowania reguły związane z reprezentacją, ale zasady określone dla prowadzenia

spraw. Prawo i obowiązek zwołania zgromadzenia wspólników odnosi się co do zasady do całych organów, a nie poszczególnych ich członków. Decyzja o zwołaniu zgromadzenia wspólników przez zarząd w zasadzie powinna mieć formę uchwały podjętej bezwzględną większością głosów (wyrok SN z dnia 19 grudnia 2013 r., II CSK 176/13, LEX nr 1433564). Uchwała taka może być podjęta także w sposób dorozumiany, jednakże powinni w niej uczestniczyć wszyscy członkowie zarządu, lub co najmniej powinni być o posiedzeniu zarządu powiadomieni, nawet jeśli nie biorą w nim udziału (art. 235 § 1 k.s.h.). Natomiast wysłanie zawiadomienia o zwołaniu walnego zgromadzenia wspólników może być prawidłowe, nawet gdy stosowne pismo podpisane jest tylko przez dwóch spośród trzech członków zarządu, zgodnie z zasadami reprezentacji (art. 238 k.s.h.). Taka czynność w znacznej mierze ma charakter techniczny, bowiem w istocie jest zawiadomieniem wspólników o treści uchwały o zwołaniu zgromadzenia, podjętej przez uprawniony organ.

Nie było kwestionowane, że uchwała zarządu w sprawie zwołania Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników w dniu 14 lipca 2015 r. nie była podejmowana w sposób wyżej opisany, a strony skoncentrowały się na kwestii składu zarządu. W tym zakresie rację należy przyznać pozwanej Spółce, co jednak nie ma istotnego znaczenia, skoro uchwała nie została podjęta na posiedzeniu zarządu, o którym zawiadomieni byliby wszyscy członkowie zarządu. Wysłanie zawiadomienia (zaproszenia) na zgromadzenie wspólników podpisane przez członka zarządu R. D. (1) i Prokurenta Spółki K. O., nie znajdowało ważnej podstawy w postaci podjęcia uchwały przez cały zarząd. (por. Wyrok SN z dnia 19 grudnia 2013 r., II CSK 176/13, LEX nr 1433564; wyrok SN z dnia 12 października 2012 r., IV CSK 186/12, LEX nr 1275001, wyrok SA w Warszawie z dnia 24 marca 2009 r., VI ACa 1560/08, LEX nr 577283).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje jednak stanowisko, że uchybienia formalne, aby mogły być przyczyną nieważności uchwały zgromadzenia wspólników spółki z o.o., muszą mieć wpływ na treść uchwały. Dlatego przy badaniu zgodności uchwały z ustawą należy stwierdzić nie tylko czy zostały zachowane wszystkie określone w ustawie wymogi formalne zwoływania zgromadzenia i podejmowania na nim uchwał, ale także zbadać wpływ określonych uchybień formalnych na treść konkretnej uchwały. (wyrok SN z dnia 8 grudnia 1998 r., I CKN 243/98, OSNC 1999/6/116; wyrok SN z dnia 16 lutego 2005 r., II CK 296/04, OSNC 2006/2/32, wyrok SN z dnia 16 marca 2005 r., III CK 477/04, Wokanda 2005, nr 5-7, s. 15, wyrok SN z dnia 28 listopada 2007 r., V CSK 285/07 lex nr 623846., wyrok SN z dnia 26 marca 2009 r., I CSK 253/08 lex nr 491551, wyrok SN z dnia 24 czerwca 2009 r., I CSK 510/08, lex nr 511977). W niniejszej sprawie takiego wpływu nie ustalono ani też powód nie twierdził, by wystąpił. Zatem omawiana okoliczność wadliwego zwołania zgromadzenia nie może powodować nieważności zaskarżonej uchwały.

Wbrew stanowisku skarżącej Spółki, w sytuacji objętej niniejszym pozwem przepis art. 240 k.s.h. nie ma zastosowania. Rozważania Sądu pierwszej instancji w tym zakresie, które nota bene nie zakończyły się żadnymi wnioskami, są bezprzedmiotowe. Sytuacja, o której mowa w tym przepisie dotyczy podejmowania uchwał, gdy zgromadzenie wspólników w ogóle nie zostało w sposób formalny zwołane, a doszło do odbycia zgromadzenia ad hoc. Brzmienie tej regulacji zawiera wyraźne odniesienie do „braku formalnego zwołania”. W niniejszym przypadku dopełniono wszelkich formalności jakie są wymagane dla tej czynności, w szczególności wysłano w odpowiednim terminie zawiadomienia z porządkiem obrad, z wyjątkiem wspomnianej wcześniej uchwały zarządu. Zatem do zwołania zgromadzenia doszło, ale uczyniono to wadliwie. Gdyby nawet stosowanie przepisu art. 240 k.s.h. wchodziło w grę, to powyższa konstatacja o braku wpływu wadliwości zwołania zgromadzenia wspólników na treść zaskarżonej uchwały, jest wystarczająca. Dodać tylko należy, że protokół zgromadzenia z dnia 14 lipca 2015 r. (karta 21-28) nie zawiera adnotacji o takim sposobie odbywania zgromadzenia, nie stwierdza także, czy rzeczywiście cały kapitał zakładowy jest reprezentowany w 100%-ach. Istotnie, nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu co do odbycia zgromadzenia, a powód uczestniczył w podejmowaniu uchwał. Art. 240 nie rozstrzyga wprawdzie wprost, kiedy ma być zgłoszony sprzeciw co do odbycia zgromadzenia albo umieszczenia określonych spraw w porządku obrad, ale wydaje się, że wspólnik traci prawo do oprostowania zgromadzenia, jeżeli nie sprzeciwił się obradom niezwłocznie po ich otwarciu, a przed przejściem do realizacji porządku obrad. Przy tym od sprzeciwu, o którym mowa w art. 240 k.s.h., należy odróżnić sprzeciw przewidziany art. 250 pkt 2 k.s.h. Takie sprzeciwy powód zgłaszał, także w stosunku do zaskarżonej uchwały.

Reasumując, zaskarżony wyrok choć wadliwie uzasadniony, odpowiada prawu, zatem apelację strony pozwanej należało oddalić na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 108

§ 1 k.p.c. i art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 8 pkt 22) w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2) i § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r. poz. 1804)

SSA Jerzy Bess	SSA Hanna Nowicka de Poraj	SSA Barbara Górczanowska
----------------	----------------------------	--------------------------